

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.4100.001.09/2017
P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T + 48 22 444 57 72, F + 48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 Wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie
Kontroler	Paweł Krawczak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWA/6/2017 z 4 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy w Chorzelach, 06-330 Chorzele, ul. St. Komosińskiego 1
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Szczepankowska, Burmistrz Miasta i Gminy Chorzele (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Wstęp

Celem kontroli była ocena wykorzystania dotacji z budżetu państwa przez gminę Chorzele¹ w zakresie planowania i realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w następujących obszarach:

- sprawy obywatelskie²,
- wsparcie rodziny w ramach rządowego Programu 500+³,
- świadczenia alimentacyjne⁴.

Zakres kontroli obejmował m.in.:

- planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań;
- terminowość otrzymywania i przekazywania środków dotacji Ośrodkowi Pomocy Społecznej⁵ realizującemu zadania z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- realizację wydatków na zadania, w tym efekty uzyskane jej wyniku;
- prawidłowość sporządzania i terminowość przekazywania sprawozdań Rb 50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.

Gmina w 2016 r., na realizację zadań zleconych otrzymała z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego⁶ dotację w wysokości 14 192,0 tys. zł, z tego na kontrolowane zadania:

- 94,1 tys. zł z zakresu spraw obywatelskich,
- 7 297,1 tys. zł na realizację świadczenia wychowawczego i jego obsługę,
- 429,4 tys. zł na świadczenia alimentacyjne i jego obsługę. Dotacja na ten cel została przekazana w ramach kwoty 5 704,5 tys. zł przeznaczonej na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego⁷.

¹ Dalej także: Gmina.

² Wynikające z ustaw: z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2064), z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2016 r. poz. 391 ze zm.) oraz z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2016 r. poz. 722 ze zm.).

³ Wprowadzonego ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. poz. 195 ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz. 489).

⁵ Dalej również: OPS.

⁶ Dalej: MUW.

⁷ Rozdział 85212 klasyfikacji budżetowej.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁸ wykorzystanie dotacji z budżetu państwa w 2016 r. w zakresie wybranych zadań realizowanych przez Gminę.

Podstawą pozytywnej oceny było:

- prawidłowe zaplanowanie i wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem,
- przekazywanie środków do OPS, realizującego wypłaty z funduszu alimentacyjnego, w sposób zapewniający pełne i terminowe wykonanie zadania,
- prawidłowe, rzetelne i terminowe sporządzenie sprawozdań Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

IV. Wyniki kontroli

1. Planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu faktycznego

Urząd Miasta i Gminy Chorzele otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego⁹, zgodnie z art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰, informację o wstępnych kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016. Informacja ta stanowiła podstawę zaplanowania wydatków na ww. zadania w budżecie Gminy na rok 2016¹¹.

Na zadania z zakresu spraw obywatelskich przewidziano 70,6 tys. zł oraz na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 4 682,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 4, 5)

Po uchwaleniu ustawy budżetowej na rok 2016¹², w terminie określonym w art. 148 pkt 1 uofp, Gmina otrzymała z MUW¹³ informację o kwotach dotacji na realizację ww. zadań. Zaplanowana kwota dotacji na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego została zwiększona o 50,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 6, 7)

W trakcie 2016 r., dotacje związane z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej zostały zwiększone, w wyniku zmian wprowadzonych przez MUW. Plan po zmianach wynosił 14 192,0 tys. zł. Dodatkowe środki zostały przeznaczone m.in. na wypłatę świadczeń wychowawczych w związku z realizacją ustawy wprowadzającej rządowy program „Rodzina 500 plus” – 7 297,1 tys. zł, realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 5 704,5 tys. zł oraz sfinansowanie zadań zleconych w zakresie spraw obywatelskich – 94,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 59-64)

⁸W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna, negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁹ Dalej również: MUW. Pismo nr FCR-I.3111.23.34.2015 z 22 października 2015 r.

¹⁰ Dz.U. z 2016 r. poz.1870 ze zm. Dalej także: uofp.

¹¹ Uchwała Nr 104/XVII/15 Rady Miejskiej w Chorzelach z 29 grudnia 2015 r.

¹² Dz.U. z 2016 r. poz. 287.

¹³ Pismo nr FCR-I.3111.23.12.2016 z 22 marca 2016 r.

Informacje o kwotach zaplanowanych dotacji każdorazowo były przekazywane do OPS¹⁴, zgodnie z art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 uofp¹⁵.

Skarbnik Miasta i Gminy Chorzele poinformowała, że dotacje w zakresie wsparcia rodziny w ramach Programu Rodzina 500+, spraw obywatelskich oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały zaplanowane przez MUW.

(dowód: akta kontroli str. 57)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie dotacji w zbadanym zakresie.

2. Wykorzystanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację wybranych zadań

Opis stanu
faktycznego

2.1. W 2016 r. Gmina, na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, otrzymała środki w kwocie 14 192,0 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach. Analiza otrzymanych od wojewody mazowieckiego dotacji wykazała, że Gmina zasilana była w środki w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zadań. Dotacje na zadania z zakresu pomocy społecznej, Urząd przekazywał na bieżąco do OPS.

(dowód: akta kontroli str. 59-64, 82-88)

W 2016 r. Gmina wykorzystwała dotacje w kwocie 14 189,0 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach, w tym: na wypłatę świadczeń wychowawczych – 7 297,1 tys. zł, na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 429,4 tys. zł oraz na wynagrodzenia dla pracowników realizujących zadania z zakresu spraw obywatelskich – 94,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 83-85)

2.2. Otrzymana przez Gminę w 2016 r. dotacja na zadania z zakresu spraw obywatelskich w wysokości 94,1 tys. zł została wydatkowana w całości na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi, wypłaconych dla trzech pracowników z zakresu ewidencji ludności, dowodów osobistych i Urzędu Stanu Cywilnego.

Pracownicy, zgodnie z ich zakresami czynności m.in.: zameldowali i wymeldowali łącznie 270 osób, wydali zaświadczenia i udostępniili dane z rejestru mieszkańców dla 303 osób, wydali 1136 dowody osobiste, sporządzili: siedem aktów urodzenia, 47 aktów zgonu i 72 aktów małżeńskich.

W ciągu roku Urząd przekazywał do Wydziału Spraw Obywatelskich MUW informacje statystyczne dotyczące wykonanych czynności z zakresu ewidencji ludności, udostępniania danych oraz rejestracji Stanu Cywilnego, które stanowiły dla MUW podstawę szczegółowego rozliczenia dotacji celowej przyznanej na 2016 r. Po jego dokonaniu, Gmina została poinformowana¹⁶ o przeszacowaniu kwoty dotacji na 5 289 zł. Kwota ta została zwrócona na konto MUW w lutym 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 133, 140-147, 156-159)

Skarbnik Miasta i Gminy podała w wyjaśnieniach, że „Na wynagrodzenia i aktualizację programu wydatkowano dotację w 100% natomiast ze środków własnych sfinansowano wynagrodzenia w wysokości 9 043,54 zł. Gmina rok rocznie dokłada do zadań z zakresu USC, dowodów osobistych oraz ewidencji ludności. (...)”

¹⁴ OPS w Chorzelach został wyznaczony m.in. do realizacji w Gminie zadań zleconych z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych.

¹⁵ Dokumenty dot. przekazywania informacji znajdują się w aktach kontroli OPS.

¹⁶ Pismo Wydziału Spraw Obywatelskich MUW z 31 stycznia 2017 r.

Należy również zauważyć, że Wydział Spraw Obywatelskich MUW, pismem nr WSO-III.3113.56.2016 z 30 czerwca 2016 r., zwrócił się do Urzędu Miasta i Gminy Chorzele o zwrot przeszacowanych zadań zrealizowanych w 2015 r. w kwocie 7 373,00 zł. W związku z powyższym Urząd musiał zwrócić środki w wyżej wymienionej kwocie, co w rezultacie wpłynęło pośrednio na większą kwotę środków własnych jaka była dołożona za 2015 r. (...)

(dowód: akta kontroli str.152-153)

2.3. Na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy w wychowaniu dzieci Gmina otrzymała w 2016 r. środki w kwocie 7 297,1 tys. zł, które wykorzystwała w całości Wydatkowane środki zostały przeznaczone na wypłatę 14 340 świadczeń wychowawczych w łącznej kwocie 7 155,8 tys. zł i opłacenie kosztów obsługi w wysokości 141,3 tys. zł, które stanowiły 2% otrzymanej dotacji – zgodnie z art. 53 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 59-63, 121-126, 136)

W 2016 r do Gminy wpłynęło 968 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego¹⁷, po rozpatrzeniu których wydano 966 decyzji, o przyznaniu świadczenia. Dwa wnioski zostały przesłane do marszałka województwa mazowieckiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 11 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 121-126)

Badanie postępowań dotyczących przyznania 30 osobom świadczeń wychowawczych w łącznej kwocie 22,7 tys. zł¹⁸ wykazało m.in., że:

- świadczenia przyznano na podstawie wniosków¹⁹ złożonych do Gminy, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze²⁰, zawierających dane wymagane art. 13 ust. 3 ustawy o pomocy w wychowaniu dzieci;
- decyzje w sprawie świadczenia wychowawczego spełniały wymogi art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²¹ i zostały wydane z zachowaniem terminu określonego w art. 49 ustawy o pomocy w wychowaniu dzieci;
- świadczenia przyznano osobom spełniającym warunki określone w rozdziale 2 ustawy oraz w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie – zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o pomocy w wychowaniu dzieci;
- w 29 przypadkach przyznano świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko z uwagi na spełnianie warunku określonego w art. 5 ust. 3 ww. ustawy, tj. dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 800 zł²²;
- zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o pomocy w wychowaniu dzieci świadczenia były przyznawane na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r.;
- świadczenia wypłacano uprawnionym w terminach określonych w art. 21 i 49 ust. 2 ww. ustawy.

W badanej próbie nie wystąpiły przypadki, o których mowa w art. 9 ustawy, tj. przekazania świadczenia wychowawczego w całości lub w części w formie rzeczowej, ani w formie opłacania usług.

(dowód: akta kontroli str.127-132)

¹⁷ W tym w formie papierowej 670 a w formie elektronicznej 26.

¹⁸ Świadczenia wypłacane przez 9 miesięcy z okresu świadczeniowego 2016/2017 od kwietnia do grudnia 2016 r.

¹⁹ 28 wniosków złożonych w terminie do 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r.) i dwa złożone po tym okresie.

²⁰ Dz.U. poz. 214.

²¹ Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.

²² Podstawę ustalenia prawa do świadczenia stanowiły dochody z 2014 r., zgodnie z art. 48 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pacy i Polityki Społecznej²³ Gmina nie sporządzała w 2016 r. miesięcznych sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego wymaganych przepisami rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego²⁴. Przekazywał natomiast w formie elektronicznej za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej²⁵, sprawozdania z realizacji programu Rodzina 500+, za okresy i w terminach określonych przez Ministerstwo²⁶, w których informowano o złożonych wnioskach, wydanych decyzjach oraz należnych i wypłaconych świadczeniach wychowawczych.

(dowód: akta kontroli str. 89-126)

W grudniu 2016 r. wypłacono świadczenia wychowawcze dla 1 691 dzieci, tj. dla 76,0%²⁷ dzieci w wieku do 18 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 71, 74)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie dotacji na realizację wybranych zadań.

3. Sprawozdawczość budżetowa

Opis stanu
faktycznego

Kwartalne sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego zostały sporządzone w sposób zgodny z instrukcją zawartą w załączniku nr 39 w rozdziale 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁹. Dane w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej. Sprawozdania przekazano do dysponentów wyższego stopnia oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w terminach określonych w rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 22-35, 59-65)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

V. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w wykorzystaniu dotacji z budżetu państwa przez Urząd w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, a drugi do akt kontroli.

²³ Pismo znak DSR-III.820.8.7.2016.KG z 6 kwietnia 2016 r.

²⁴ Dz.U. poz. 212.

²⁵ W obszarze „Świadczenia rodzinne” Ministerstwo publikowało formularze sprawozdania jednorazowego o symbolu 500+, które były wypełniane przez OPS zgodnie z wytycznymi.

²⁶ W 2016 r. przekazano łącznie 20 takich sprawozdań/informacji, z różną częstotliwością, które po weryfikacji przez MUW, były zatwierdzane.

²⁷ 46% świadczeń wypłacono na pierwsze dziecko i 54% na drugie i kolejne dziecko.

²⁸ Według stanu na 31 grudnia 2016 r. na terenie Gminy mieszkało 2220 dzieci do 18 roku życia.

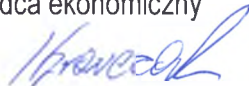
²⁹ Dz.U. z 2016 r. poz.1015 ze zm.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰ przysługuje kierownikowi jednostki kontrolowanej prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 11 marca 2017 r.

Kontroler
Paweł Krawczak
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie
z up.

Mirosław Hamera
Wicedyrektor

³⁰ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.